

PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA LOMLOE

Centro educativo

Código	Centro	Concello	Ano académico
36024781	IES do Barral	Ponteareas	2023/2024

Área/materia/ámbito

Ensinanza	Nome da área/materia/ámbito	Curso	Sesións semanais	Sesións anuais
Educación secundaria obligatoria	Bioloxía e xeoloxía	1º ESO	3	105

Réxime

Réxime xeral-ordinario

Contido	Páxina
1. Introducción	3
2. Obxectivos e súa contribución ao desenvolvemento das competencias	4
3.1. Relación de unidades didácticas	5
3.2. Distribución currículo nas unidades didácticas	5
4.1. Concrecións metodolóxicas	14
4.2. Materiais e recursos didácticos	15
5.1. Procedemento para a avaliación inicial	16
5.2. Criterios de cualificación e recuperación	16
5.3. Procedemento de seguimento, recuperación e avaliación das materias pendentes	17
6. Medidas de atención á diversidade	17
7.1. Concreción dos elementos transversais	18
7.2. Actividades complementarias	19
8.1. Procedemento para avaliar o proceso do ensino e a practica docente cos seus indicadores de logro	19
8.2. Procedemento de seguimento, avaliación e propostas de mellora	20
9. Outros apartados	20

1. Introducción

A materia de Bioloxía e Xeoloxía en 1º da ESO busca o desenvolvemento da curiosidade, a actitude crítica e a alfabetización científica, que lle permita ao alumnado coñecer a súa contorna para adoptar hábitos como o consumo responsable, o coidado ambiental, o respecto cara a outros seres vivos ou a valoración do compromiso cidadán co ben común. A adquisición e o desenvolvemento destes coñecementos e destrezas permitiránlle ao alumnado valorar o papel fundamental da ciencia na sociedade.

A través desta materia, consolídanse tamén os hábitos de estudo, foméntase o respecto, a solidariedade e o traballo en equipo e promóvese o perfeccionamento lingüístico, ao ser a cooperación e a comunicación parte esencial das metodoloxías de traballo científico. Ademais, animarase o alumnado a utilizar diferentes formatos e vías para comunicarse e cooperar, destacando entre estes os espazos virtuais de traballo. O traballo cooperativo será unha ferramenta para a inclusión social de persoas diversas que tamén se fomentará no ámbito da materia de Bioloxía e Xeoloxía.

A investigación mediante a observación de campo, a experimentación e a busca en diferentes fontes para resolver cuestións ou contrastar hipóteses de forma tanto individual como cooperativa son elementos centrais desta programación. Tamén se fomentará o uso responsable e crítico das tecnoloxías da información e da comunicación dentro do contexto desta materia.

A materia contribúe ao logro dos obxectivos da ESO e ao desenvolvemento das competencias clave. Trabállanse os seis obxectivos, que constitúen a concreción dos descritores das competencias clave definidos no perfil de saída do alumnado ao termo da ensinanza básica. Os obxectivos comprenden aspectos relacionados coa interpretación e transmisión da información científica, coa localización e avaliación de información científica, coa aplicación das metodoloxías científicas en proxectos de investigación, coa aplicación de estratexias para a resolución de problemas, coa análise e adopción de estilos de vida sostibles e coa interpretación xeolóxica do relevo.

Os criterios de avaliación permitirán medir o grao de desenvolvemento dos obxectivos, polo que se presentan asociados a eles. Os contidos constitúen os coñecementos, destrezas e actitudes que posibilitarán o desenvolvemento dos obxectivos da materia.

A materia de Bioloxía e Xeoloxía de 1º ESO estrutúrase en varios bloques. O bloque «Proxecto científico» introduce o alumnado no pensamento e métodos científicos: a formulación de preguntas e hipóteses, a observación, o deseño e a realización de experimentos, a análise e a comunicación de resultados. O bloque "A célula" estudamos a célula como unidade fundamental de todos os seres vivos, as súas partes. Neste curso introdúcese neste bloque a identificación dos virus como entidades biolóxicas acelulares. O estudo das características e grupos taxonómicos máis importantes dos cinco reinos de seres vivos, así como a identificación de exemplares da contorna, corresponde ao bloque «Seres vivos», no cal se introduce a evolución, co fin de que o alumnado perciba os seres vivos como organismos cambiantes e non estáticos. Nos bloques "A xeosfera" e "A Atmosfera e a hidrosfera" estudamos a capa sólida e as capas fluídas da Terra, concretamente a súa dinámica, as súas interaccións e os impactos humanos, para ter un visión integral do funcionamento do noso planeta e a súa importancia para a existencia da vida na Terra. Por último, no bloque «Ecoloxía e sostibilidade» traballarase o concepto de ecosistema, o coñecemento de ecosistemas da contorna, a relación entre os seus elementos integrantes, a importancia da súa conservación e da implantación dun modelo de desenvolvemento sostible e a análise de problemas ambientais, como o quecemento global.

En conclusión, a materia de Bioloxía e Xeoloxía de 1º curso da ESO traballa saberes das ciencias xeolóxicas e da vida como vía para o desenvolvemento das competencias clave e pretende como fin último unha plena integración cidadá do alumnado no eido profesional, social e emocional. Esta materia debería capacitar o alumnado para actuar con xuízo e curiosidade críticos, con inquietude polas cuestións éticas e co apoio á seguridade e á sustentabilidade ambiental, en particular no referido ao progreso científico en relación cun mesmo, coa familia, coa comunidade e cos problemas globais.

2. Obxectivos e súa contribución ao desenvolvemento das competencias

Obxectivos	CCL	CP	STEM	CD	CPSAA	CC	CE	CCEC
OBX1 - Interpretar e transmitir información e datos científicos argumentando sobre eles e utilizando diferentes formatos para analizar conceptos e procesos das ciencias biolóxicas e xeolóxicas.	1-2-5		4	2-3				4
OBX2 - Identificar, localizar e seleccionar información, contrastando a súa veracidade, organizándoa e avaliándoa criticamente para resolver preguntas relacionadas coas ciencias biolóxicas e xeolóxicas.	3	1	4	1-2-3-4-5	4			
OBX3 - Planificar e desenvolver proxectos de investigación, seguindo os pasos das metodoloxías científicas e cooperando cando sexa necesario para indagar en aspectos relacionados coas ciencias xeolóxicas e biolóxicas.	1-2		2-3-4	1-2	3		3	
OBX4 - Utilizar o razoamento e o pensamento computacional, analizando criticamente as respostas e solucións e reformulando o procedemento, de ser necesario, para resolver problemas ou dar explicación a procesos da vida cotiá relacionados coa bioloxía e coa xeoloxía.			1-2	5	5		1-3	4
OBX5 - Analizar os efectos de determinadas accións sobre o medio ambiente e a saúde baseándose nos fundamentos das ciencias biolóxicas e da Terra para promover e adoptar hábitos que eviten ou minimicen os impactos ambientais negativos, que sexan compatibles cun desenvolvemento sostible e que permitan manter e mellorar a saúde individual e colectiva.			2-5	4	1-2	3-4	1	
OBX6 - Analizar os elementos dunha paisaxe concreta valorándoo como patrimonio natural e utilizando coñecementos sobre xeoloxía e ciencias da Terra para explicar a súa historia xeolóxica, propoñer accións encamiñadas á súa protección e identificar posibles riscos naturais.			1-2-4-5	1		4	1	1

Descrición:

3.1. Relación de unidades didácticas

UD	Título	Descrición	% Peso materia	Nº sesións	1º trim.	2º trim.	3º trim.
1	O noso contorno: a paisaxe e o ecosistema.	Concepto de ecosistema, o coñecemento de ecosistemas da contorna, a importancia da súa conservación e da implantación dun modelo de desenvolvemento sostible.	20	21	X		
2	A célula: unidade da vida.	Características dos seres vivos. A célula unidade estrutural e funcional dos seres vivos. Estrutura básica das células. Virus como estruturas acelulares.	13	14	X		
3	Os habitantes da nosa contorna	Estudo das características e grupos taxonómicos máis importantes dos cinco reinos de seres vivos, así como a identificación de exemplares da contorna. Adaptacións dos organismos ao medio, selección natural e evolución.	32	35		X	
4	A Terra por dentro.	Estrutura e composición da Terra. Materias que forman a Terra. Funcionamento do noso planeta.	18	18			X
5	A Terra por fóra.	Estudo das capas fluídas, a súa dinámica e as súas interaccións cos demais subsistemas terrestres e os impactos ambientais.,	17	17			X

3.2. Distribución currículo nas unidades didácticas

UD	Título da UD	Duración
1	O noso contorno: a paisaxe e o ecosistema.	21

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA6.1 - Coñecer os compoñentes dun ecosistema establecendo as relacións existentes entre eles.	Coñecer os principais compoñentes do ecosistema.	PE	25
CA6.2 - Explicar as características xerais dos principais ecosistemas terrestres e acuáticos facendo unha especial referencia aos ecosistemas galegos.	Coñecer un mínimo de tres características dos principais ecosistemas terrestres e acuáticos.		
CA6.3 - Identificar nun ecosistema os factores desencadeantes de desequilibrios indicando estratexias para restablecelos e difundindo accións que favorezan a conservación medioambiental.	Identificar nun ecosistema os factores que provocan un desequilibrio.		

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA1.1 - Analizar e explicar conceptos e procesos biolóxicos e xeolóxicos interpretando a información obtida en diferentes formatos cunha actitude crítica e chegando a conclusións fundamentadas.	Explicar conceptos e procesos biolóxicos e xeolóxicos sinxelos chegando a algunha conclusión fundamentada.	TI	75
CA1.2 - Resolver cuestións sobre bioloxía e xeoloxía localizando, seleccionando e organizando información de distintas fontes e citándoas correctamente.	Resolver cuestións simples seleccionando información de polo menos dúas fontes.		
CA1.5 - Diseñar e realizar a experimentación, a toma de datos e a análise de fenómenos biolóxicos e xeolóxicos de modo que permitan responder preguntas concretas e contrastar unha hipótese exposta.	Responder a preguntas de baixa dificultade a partir da toma de datos ou da realización de pequenos experimentos.		
CA1.6 - Presentar as conclusións do proxecto de investigación mediante o formato e as ferramentas dixitais adecuadas, interpretando os resultados e a información obtida a través da experimentación e da observación de campo.	Presentar algunha conclusión dun utilizando ferramentas dixitais básicas e interpretando resultados de experiencias sinxelas ou observación de campo.		
CA1.7 - Cooperar dentro dun proxecto científico asumindo responsablemente unha función concreta, respectando a diversidade e a igualdade de xénero e favorecendo a inclusión.	Asumir a súa función dentro do equipo de traballo.		
CA1.8 - Valorar a contribución da ciencia á sociedade e o labor de persoas dedicadas a ela con independencia da súa etnia, sexo ou cultura, destacando e recoñecendo o papel das mulleres científicas e entendendo a investigación como un labor colectivo e interdisciplinar en constante evolución.	Recoñecer o traballo de polo menos un ou unha científica.		
CA5.2 - Interpretar a paisaxe analizando os seus elementos e reflexionando sobre o impacto ambiental derivados de determinadas accións humanas.	Recoñecer os principais elementos dunha paisaxe.		
CA5.6 - Comprender o papel determinante da atmosfera, hidrosfera, biosfera e xeosfera na edafoxénese, así como a súa influencia no modelado terrestre, identificando as funcións do solo.	Recoñecer as funcións do solo.		
CA6.4 - Analizar criticamente a solución a un problema ambiental relacionándoo con fenómenos biolóxicos e xeolóxicos.	Achegar unha solución coherente a un problema ambiental.		
CA6.5 - Recoñecer a información con base científica distinguíndoa de pseudociencias, boatos, teorías conspiradoras e crenzas infundadas etc. e mantendo unha actitude escéptica ante estes.	Recoñecer un texto de base científica doutro claramente baseado en crenzas, teorías non contrastadas ou conspiradoras.		
CA6.6 - Relacionar con fundamentos científicos a preservación da biodiversidade, a conservación do medio ambiente, a protección dos seres vivos da contorna, o desenvolvemento sostible e a calidade de vida.	Relacionar con fundamentos científicos a conservación do medio ambiente co desenvolvemento sostible.		

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA6.7 - Propoñer e adoptar hábitos sostibles analizando dunha maneira crítica as actividades propias e alleas a partir dos propios razoamentos, dos coñecementos adquiridos e da información dispoñible.	Propoñer algún hábito sostible a partir da análise de actividades propias.		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - Estratexias para a elaboración do proxecto científico: - Formulación de preguntas, hipóteses e conxecturas científicas. - Estratexias de utilización de ferramentas dixitais para a procura de información, a colaboración e a comunicación de procesos, resultados ou ideas científicas: ferramentas dixitais e formatos de uso frecuente en ciencia (presentación, gráfica, vídeo, póster, informe...). - Recoñecemento e utilización de fontes fidedignas de información científica. - Métodos de observación e de toma de datos de fenómenos naturais. - Deseño de controis experimentais (positivos e negativos) e argumentación sobre a súa esencialidade para obter resultados obxectivos e fiables nun experimento. - A resposta a cuestións científicas mediante a experimentación e o traballo de campo: utilización dos instrumentos e espazos necesarios (laboratorio, aulas, contorna...) de forma adecuada - O labor científico e as persoas dedicadas á ciencia: contribución ás ciencias biolóxicas e xeolóxicas e importancia social. O papel da muller na ciencia. - Interaccións entre a atmosfera, a hidrosfera, a xeosfera e a biosfera. O seu papel na edafoxénese e no modelado do relevo e a súa importancia para a vida. As funcións do solo. - Os ecosistemas: - Elementos bióticos e abióticos. Relacións intraespecíficas e interespecíficas. - Importancia da conservación dos ecosistemas, a biodiversidade e a implantación dun modelo de desenvolvemento sostible. - Exemplos da contorna. - Impactos sobre os ecosistemas ocasionados por actividades humanas. - Importancia da adquisición dos hábitos sostibles (consumo responsable, prevención e xestión de residuos, respecto ao medio ambiente).

UD	Título da UD	Duración
2	A célula: unidade da vida.	14

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
--------------------------------	-------------------------------	-----------	----------

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA2.2 - Recoñecer que os seres vivos están constituídos por células indicando as características que os diferencian da materia inerte.	Diferenciar claramente os organismos vivos da materia inerte.	PE	25
CA2.3 - Describir a célula como unidade estrutural e funcional dos seres vivos identificando as súas estruturas básicas e recoñecendo as súas funcións vitais.	Coñecer as funcións vitais das células e recoñecelas como unidades dos seres vivos.		
CA2.5 - Identificar os virus como entidades biolóxicas acelulares.	Identificar os virus como entidades non formadas por células.		
CA1.1 - Analizar e explicar conceptos e procesos biolóxicos e xeolóxicos interpretando a información obtida en diferentes formatos cunha actitude crítica e chegando a conclusións fundamentadas.	Explicar conceptos e procesos biolóxicos e xeolóxicos sinxelos chegando a algunha conclusión fundamentada.	TI	75
CA1.2 - Resolver cuestións sobre bioloxía e xeoloxía localizando, seleccionando e organizando información de distintas fontes e citándoas correctamente.	Resolver cuestións simples seleccionando información de polo menos dúas fontes.		
CA1.4 - Recoñecer a información sobre temas biolóxicos e xeolóxicos con base científica distinguíndoa de pseudociencias, boatos, teorías conspiradoras e crenzas infundadas... e mantendo unha actitude escéptica ante estes.	Recoñecer un texto de base científica doutro claramente baseado en crenzas, teorías non contrastadas ou conspiradoras.		
CA1.7 - Cooperar dentro dun proxecto científico asumindo responsablemente unha función concreta, respectando a diversidade e a igualdade de xénero e favorecendo a inclusión.	Asumir a súa función dentro do equipo de traballo.		
CA1.8 - Valorar a contribución da ciencia á sociedade e o labor de persoas dedicadas a ela con independencia da súa etnia, sexo ou cultura, destacando e recoñecendo o papel das mulleres científicas e entendendo a investigación como un labor colectivo e interdisciplinar en constante evolución.	Recoñecer o traballo de polo menos un ou unha científica.		
CA2.1 - Facilitar a comprensión e a análise de información sobre procesos biolóxicos ou traballos científicos transmitíndoa de forma clara e utilizando a terminoloxía e os formatos adecuados.	Expoñer, apoiándose nunha presentación un traballo sobre un proceso biolóxicos de forma clara e utilizando a terminoloxía adecuada.		
CA2.4 - Identificar as estruturas básicas dos diferentes tipos de células empregando distintas estratexias de observación e comparación.	Identificar as estruturas básicas de diferentes células a partir de imaxes e debuxos.		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - Estratexias para a elaboración do proxecto científico: - Formulación de preguntas, hipóteses e conxecturas científicas. - Estratexias de utilización de ferramentas dixitais para a procura de información, a colaboración e a comunicación de procesos, resultados ou ideas científicas: ferramentas dixitais e formatos de uso frecuente en ciencia (presentación, gráfica, vídeo, póster, informe...).

Contidos

- Recoñecemento e utilización de fontes fidedignas de información científica.
- A resposta a cuestións científicas mediante a experimentación e o traballo de campo: utilización dos instrumentos e espazos necesarios (laboratorio, aulas, contorna...) de forma adecuada
- O labor científico e as persoas dedicadas á ciencia: contribución ás ciencias biolóxicas e xeolóxicas e importancia social. O papel da muller na ciencia.
- Concepto de ser vivo.
- A célula, unidade estrutural e funcional dos seres vivos.
- Estrutura básica da célula. Tipos de células: procariotas e eucariotas.
- Funcións vitais:
- Nutrición: autotrofa e heterotrofa. A fotosíntese.
- Relación.
- Reprodución: sexual e asexual.
- Observación e comparación de tipos de células ao microscopio e outros medios (vídeos, fotografías...) mediante distintas estratexias e destrezas.
- Formas acelulares: os virus.

UD	Título da UD	Duración
3	Os habitantes da nosa contorna	35

Craterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA3.1 - Explicar as características que fan que a Terra sexa un planeta habitable.	Enumerar 5 características que fan da Terra un planeta habitable.	PE	25
CA3.3.1. - Describir as características xerais dos grandes grupos de seres vivos a través dun texto	Describir polo menos 2 características xerais dos grandes grupos de seres vivos.		
CA3.4 - Comprender o proceso evolutivo localizando e analizando algúns exemplos de adaptacións dos seres vivos.	Coñece as principais adaptacións dos seres vivos ao seu medio e relaciona co proceso de evolución.		
CA1.1 - Analizar e explicar conceptos e procesos biolóxicos e xeolóxicos interpretando a información obtida en diferentes formatos cunha actitude crítica e chegando a conclusións fundamentadas.	Explicar conceptos e procesos biolóxicos e xeolóxicos sinxelos chegando a algunha conclusión fundamentada.	TI	75
CA1.2 - Resolver cuestións sobre bioloxía e xeoloxía localizando, seleccionando e organizando información de distintas fontes e citándoas correctamente.	Recoñecer o traballo de polo menos un ou unha científica.		

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA1.5 - Diseñar e realizar a experimentación, a toma de datos e a análise de fenómenos biolóxicos e xeolóxicos de modo que permitan responder preguntas concretas e contrastar unha hipótese exposta.	Responder a preguntas de baixa dificultade a partir da toma de datos ou da realización de pequenos experimentos.		
CA1.6 - Presentar as conclusións do proxecto de investigación mediante o formato e as ferramentas dixitais adecuadas, interpretando os resultados e a información obtida a través da experimentación e da observación de campo.	Presentar algunha conclusión dun utilizando ferramentas dixitais básicas e interpretando resultados de experiencias sinxelas ou observación de campo.		
CA1.7 - Cooperar dentro dun proxecto científico asumindo responsablemente unha función concreta, respectando a diversidade e a igualdade de xénero e favorecendo a inclusión.	Asumir a súa función dentro do equipo de traballo.		
CA1.8 - Valorar a contribución da ciencia á sociedade e o labor de persoas dedicadas a ela con independencia da súa etnia, sexo ou cultura, destacando e recoñecendo o papel das mulleres científicas e entendendo a investigación como un labor colectivo e interdisciplinar en constante evolución.	Recoñecer o traballo de polo menos un ou unha científica.		
CA3.2 - Recoñecer os criterios que serven para clasificar os seres vivos identificando as principais categorías taxonómicas ás que pertencen os animais e as plantas máis comúns.	Clasificar os seres vivos dos principais grupos taxonómicos.		
CA3.3.2. - Identificar e clasificar os seres vivos utilizando claves	Identificar plantas e animais moi comúns da contorna utilizando claves moi sinxelas.		
CA3.3 - Describir as características xerais dos grandes grupos de seres vivos utilizando as claves para a identificación e a clasificación de seres vivos.		Baleiro	0

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - Estratexias para a elaboración do proxecto científico: - Formulación de preguntas, hipóteses e conxecturas científicas. - Estratexias de utilización de ferramentas dixitais para a procura de información, a colaboración e a comunicación de procesos, resultados ou ideas científicas: ferramentas dixitais e formatos de uso frecuente en ciencia (presentación, gráfica, vídeo, póster, informe...). - Recoñecemento e utilización de fontes fidedignas de información científica. - A resposta a cuestións científicas mediante a experimentación e o traballo de campo: utilización dos instrumentos e espazos necesarios (laboratorio, aulas, contorna...) de forma adecuada - O labor científico e as persoas dedicadas á ciencia: contribución ás ciencias biolóxicas e xeolóxicas e importancia social. O papel da muller na ciencia. - A biosfera. Características que fan da Terra un planeta habitable. - Diferenciación e clasificación dos reinos monera, protocista, fungi, vexetal e animal.

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - Os principais grupos taxonómicos: observación de especies da contorna e clasificación a partir das súas características distintivas - As especies da contorna: estratexias de identificación (guías, claves dicotómicas, ferramentas dixitais, visu...). - Estratexias de recoñecemento das especies máis comúns dos ecosistemas da contorna (guías, claves dicotómicas, ferramentas dixitais, visu). - O proceso evolutivo. Introducción aos conceptos da selección natural e as adaptacións ao medio.

UD	Título da UD	Duración
4	A Terra por dentro.	18

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA4.4 - Describir a importancia dos minerais e das rochas na sociedade relacionándoos coas súas aplicacións na vida cotiá.	Describe un mínimo de 4 aplicacións da rochas e minerais na vida cotiá.	PE	25
CA4.6 - Explicar a estrutura e a composición básica da xeosfera diferenciando as características xerais das capas que a forman.	Identificar as principais capas da xeosfera nun debuxo ou esquema.		
CA4.7 - Relacionar a litosfera e o movemento das placas coas estruturas xeolóxicas que se orixinan nos bordos integrándoas na teoría da tectónica de placas.	Relacionar algunha estrutura xeolóxica co movemento das placas.		
CA1.1 - Analizar e explicar conceptos e procesos biolóxicos e xeolóxicos interpretando a información obtida en diferentes formatos cunha actitude crítica e chegando a conclusións fundamentadas.	Explicar conceptos e procesos biolóxicos e xeolóxicos sinxelos chegando a algunha conclusión fundamentada.	TI	75
CA1.2 - Resolver cuestións sobre bioloxía e xeoloxía localizando, seleccionando e organizando información de distintas fontes e citándoas correctamente.	Resolver cuestións simples seleccionando información de polo menos dúas fontes.		
CA1.3 - Expor preguntas e hipóteses e intentar realizar predicións sobre fenómenos biolóxicos ou xeolóxicos que poidan ser respondidas ou contrastadas utilizando métodos científicos.	Elaborar algunha hipótese a partir da lectura dun texto onde se expoña un fenómeno biolóxico ou xeolóxico, ademais de propoñer algunha forma de contrastala.		
CA1.6 - Presentar as conclusións do proxecto de investigación mediante o formato e as ferramentas dixitais adecuadas, interpretando os resultados e a información obtida a través da experimentación e da observación de campo.	Presentar algunha conclusión dun utilizando ferramentas dixitais básicas e interpretando resultados de experiencias sinxelas ou observación de campo.		
CA1.7 - Cooperar dentro dun proxecto científico asumindo responsablemente unha función concreta, respectando a diversidade e a igualdade de xénero e favorecendo a inclusión.	Asumir a súa función dentro do equipo de traballo.		

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA1.8 - Valorar a contribución da ciencia á sociedade e o labor de persoas dedicadas a ela con independencia da súa etnia, sexo ou cultura, destacando e recoñecendo o papel das mulleres científicas e entendendo a investigación como un labor colectivo e interdisciplinar en constante evolución.	Recoñecer o traballo de polo menos un ou unha científica.		
CA4.1 - Identificar e clasificar distintos minerais mediante a observación das súas características e propiedades.	Identificar os minerais máis representativos utilizando unha clave sinxela.		
CA4.2 - Recoñecer diferentes rochas a través da súa clasificación en función da orixe e/ou dos minerais que as forman.	Recoñecer as rochas máis comúns na súa contorna e identificar os minerais que as forman.		
CA4.3 - Localizar rochas e minerais da contorna seleccionando información mediante o uso correcto de diferentes fontes.	Localizar na contorna as rochas predominantes.		
CA4.5 - Valorar unha explotación sostible dos recursos xeolóxicos identificando os principais impactos que causa.	Identificar polo menos 4 impactos ambientais provocados pola explotación recursos xeolóxicos.		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - Estratexias para a elaboración do proxecto científico: - Formulación de preguntas, hipóteses e conxecturas científicas. - Estratexias de utilización de ferramentas dixitais para a procura de información, a colaboración e a comunicación de procesos, resultados ou ideas científicas: ferramentas dixitais e formatos de uso frecuente en ciencia (presentación, gráfica, vídeo, póster, informe...). - Recoñecemento e utilización de fontes fidedignas de información científica. - Métodos de análise de resultados. Diferenciación entre correlación e causalidade. - O labor científico e as persoas dedicadas á ciencia: contribución ás ciencias biolóxicas e xeolóxicas e importancia social. O papel da muller na ciencia. - Os minerais: características, propiedades e clasificación. - As rochas e a súa clasificación: sedimentarias, metamórficas e ígneas. O ciclo das rochas. - Identificación de rochas e minerais relevantes da contorna. - Aplicacións dos minerais e das rochas na vida cotiá. - Explotación sostible dos recursos xeolóxicos. Os recursos xeolóxicos en Galicia. - Estrutura e composición básica da xeosfera: codia, manto e núcleo. - Introducción á teoría da tectónica de placas. - A litosfera e o movemento das placas. - Estruturas xeolóxicas nos bordos das placas.

UD	Título da UD	Duración
5	A Terra por fóra.	17

Craterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA5.3 - Analizar as funcións da atmosfera e o seu papel esencial para a vida na Terra reflexionando sobre a importancia do efecto invernadoiro.	Coñecer as principais funcións da atmosfera.	PE	25
CA5.4 - Analizar as funcións da hidrosfera e o seu papel esencial para a vida na Terra reflexionando sobre a importancia do ciclo da auga.	Describir correctamente o ciclo da auga.		
CA5.5 - Recoñecer os impactos ambientais sobre a hidrosfera e a atmosfera debidos á acción humana relacionándoos coas súas causas e consecuencias no medio.	Recoñecer como mínimo dous impactos ambientais globais relacionándoos coas súas causas e consecuencias.		
CA1.1 - Analizar e explicar conceptos e procesos biolóxicos e xeolóxicos interpretando a información obtida en diferentes formatos cunha actitude crítica e chegando a conclusións fundamentadas.	Explicar conceptos e procesos biolóxicos e xeolóxicos sinxelos chegando a algunha conclusión fundamentada.	TI	75
CA1.2 - Resolver cuestións sobre bioloxía e xeoloxía localizando, seleccionando e organizando información de distintas fontes e citándoas correctamente.	Resolver cuestións simples seleccionando información de polo menos dúas fontes.		
CA1.3 - Expor preguntas e hipóteses e intentar realizar predicións sobre fenómenos biolóxicos ou xeolóxicos que poidan ser respondidas ou contrastadas utilizando métodos científicos.	Elaborar algunha hipótese a partir da lectura dun texto onde se expoña un fenómeno biolóxico ou xeolóxico, ademais de propoñer algunha forma de contrastala.		
CA1.7 - Cooperar dentro dun proxecto científico asumindo responsablemente unha función concreta, respectando a diversidade e a igualdade de xénero e favorecendo a inclusión.	Asumir a súa función dentro do equipo de traballo.		
CA1.8 - Valorar a contribución da ciencia á sociedade e o labor de persoas dedicadas a ela con independencia da súa etnia, sexo ou cultura, destacando e recoñecendo o papel das mulleres científicas e entendendo a investigación como un labor colectivo e interdisciplinar en constante evolución.	Recoñecer o traballo de polo menos un ou unha científica.		
CA5.1 - Explicar procesos biolóxicos ou xeolóxicos utilizando coñecementos, datos e información achegados, o razoamento lóxico ou recursos dixitais.	Explicar procesos biolóxicos e xeolóxicos sinxelos utilizando o razoamento lóxico.		
CA5.2 - Interpretar a paisaxe analizando os seus elementos e reflexionando sobre o impacto ambiental derivados de determinadas accións humanas.	Recoñecer os principais elementos dunha paisaxe.		
CA5.6 - Comprender o papel determinante da atmosfera, hidrosfera, biosfera e xeosfera na edafoxénese, así como a súa influencia no modelado terrestre, identificando as funcións do solo.	Recoñecer as funcións do solo.		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - Estratexias para a elaboración do proxecto científico: - Formulación de preguntas, hipóteses e conxecturas científicas. - Estratexias de utilización de ferramentas dixitais para a procura de información, a colaboración e a comunicación de procesos, resultados ou ideas científicas: ferramentas dixitais e formatos de uso frecuente en ciencia (presentación, gráfica, vídeo, póster, informe...). - Recoñecemento e utilización de fontes fidedignas de información científica. - Métodos de observación e de toma de datos de fenómenos naturais. - Deseño de controis experimentais (positivos e negativos) e argumentación sobre a súa esencialidade para obter resultados obxectivos e fiables nun experimento. - Métodos de análise de resultados. Diferenciación entre correlación e causalidade. - Modelado como método de representación e comprensión de procesos ou elementos da natureza. - O labor científico e as persoas dedicadas á ciencia: contribución ás ciencias biolóxicas e xeolóxicas e importancia social. O papel da muller na ciencia. - A atmosfera. Composición e estrutura. - Importancia da atmosfera para a existencia da vida na Terra. - Impactos ambientais sobre a atmosfera. O incremento do efecto invernadoiro e a contaminación atmosférica. - O cambio climático. - A hidrosfera. Distribución da auga na Terra. Propiedades e ciclo da auga. - Importancia da auga para os seres vivos. - Impactos ambientais sobre a hidrosfera. Contaminación e xestión sostible da auga. - Interaccións entre a atmosfera, a hidrosfera, a xeosfera e a biosfera. O seu papel na edafoxénese e no modelado do relevo e a súa importancia para a vida. As funcións do solo.

4.1. Concrecións metodolóxicas

A metodoloxía didáctica toma en consideración os coñecementos e características do alumnado, de xeito que as súas aprendizaxes sexan significativas, potenciará a súa participación activa no proceso de aprendizaxe e favorecerá a creatividade e as capacidades de aprender por si mesmo e para traballar en equipo. Así mesmo, nas aprendizaxes integraranse os recursos das tecnoloxías da información e da comunicación e inicianse a aplicación dos métodos científicos.

Utilizarase un modelo pedagóxico construtivista, que promova unha aprendizaxe significativa. Partindo desta base, apuntaremos algunhas orientacións sobre a metodoloxía de traballo no aula, entendendo que o profesorado deberá aplicalas con flexibilidade, adaptándose en cada caso ás características do seu alumnado.

a) Terase en conta o momento de desenvolvemento no que se atopan os alumnos. Trátase de adolescentes que, se ben xa acadaron o estadio psicolóxico das operacións formais, atópanse nunha etapa persoal de cambio e inestabilidade emocional. Son inquedos, mostran interese por temas moi diversos, pero cambian tamén moi facilmente o seu foco de atención, Por este motivo, é necesario captar a súa atención, implicándoos na súa propia

aprendizaxe, mediante a continua relación dos contidos da materia con temas que sexan do seu interese.

b) Para que a aprendizaxe sexa realmente construtiva é imprescindible detectar as ideas previas acerca dos conceptos a estudar (avaliación inicial). Para iso, antes de iniciar cada bloque temático, realizarase algunha actividade de detección destas ideas. Só despois de coñecer as carencias educativas dos alumnos, poderemos corrixilas, co propósito de modificar os esquemas mentais que sostían as teorías erróneas iniciais. O mellor xeito de facelo, será provocar nos alumnos un conflito cognitivo, é dicir, expoñerlles algunha situación que evidencie a falsidade das súas hipóteses, para así crear a necesidade de cambiar os conceptos antigos por outros máis adecuados.

c) Tratarase de atopar un equilibrio entre a aprendizaxe por recepción e a aprendizaxe por descubrimento. A limitación de tempo induce a usar *en exceso* o primeiro sistema. En todo caso, pódese comezar cunhas explicacións teóricas básicas do profesor, dirixidas a todo o alumnado. A posterior realización de diferentes actividades de reforzo, afondamento ou ampliación permitirá graduar a complexidade dos contidos e adaptalos á diversidade dos alumnos. A diversidade de intereses e niveis tamén se atende usando diferentes recursos adecuados ó nivel do alumnado: bibliográficos, audiovisuais, contacto co entorno ou as novas tecnoloxías da información e a comunicación. Estas últimas cunha dobre intención; como ferramentas de traballo pero tamén como obxecto de estudo da ferramenta en si mesma, para facilitar a aprendizaxe autónoma e a inserción no mundo laboral do alumno.

d) Propóranse actividades variadas, cunha metodoloxía activa. Estarán distribuídas en tres niveis de complexidade crecente: Básico (B), Medio (M) e Superior (S). Os alumnos comezarán cas actividades de nivel básico. A medida que as superen pasarán a realizar outras de nivel medio ou superior. Aqueles alumnos que presenten dificultades seguirán completando as de nivel básico e reforzando os contidos.

e) O método científico debe ser utilizado a diario na aula, tanto na elaboración e contraste de hipóteses como na realización de traballos experimentais. Polo tanto, e aínda que a repetición sistemática de exercicios é necesaria para a asimilación de métodos de resolución de problemas, teremos que introducir tamén actividades deseñadas como investigación, que representen situacións próximas á realidade, e actividades prácticas de laboratorio, que fomenten destrezas manipulativas e investigadoras.

f) Empregaranse os debates, xogos de rol, busca de información, traballos en grupo, etc. por seren metodoloxías que permiten traballar os contidos actitudinais e as áreas transversais.

g) Aconséllase o agrupamento dos alumnos para a realización de varias actividades. É conveniente que os grupos de traballo, de catro persoas, sexan permanentes ó longo de cada Unidade Didáctica e que estean integrados por alumnos heteroxéneos no referente a nivel intelectual, participación, motivación, espontaneidade, etc.

h) Cada alumno debería ter un caderno de clase no que recoller de xeito individual as observacións e conclusións dos traballos prácticos. Aínda que o traballo sexa grupal o caderno debería ser individual, e será obxecto de avaliación periódica.

i) Inclúranse actividades que fomenten a interdisciplinaridade co fin de ofrecerlle ao alumno unha visión global e integradora da aprendizaxe, que lle permita establecer relacións entre os diferentes campos do saber.

k) Por último, e aínda que a avaliación da aprendizaxe dos alumnos será continua, ao longo de todo o curso (avaliación formativa), introducíranse varias actividades para a avaliación específica de algúns contidos concretos. Tamén se realizará unha actividade específica ao final de cada período de avaliación, co fin de determinar o grao de consecución dos obxectivos planeados (avaliación sumativa), e ao final do curso se planeará algunha actividade de avaliación do propio proceso de ensinanza-aprendizaxe.

4.2. Materiais e recursos didácticos

Denominación
Materiais impresos.

Materials de uso diario: encerado, pizarra dixital, ordenadores e-dixgal.
Materials audiovisuais.
Materials de laboratorio.
Materials de busca de información.
Horta ecolóxica.

Fotocopias sobre aspectos puntuais do temario que deban ser precisados ou ampliados. Esporadicamente, utilizarase revistas de divulgación científica ou artigos de prensa oportunos sobre descubrimentos científicos que vaian xurdindo durante o curso. Pódense empregar como apoio os libros de texto do departamento.

O material audiovisual a empregar é o vídeo ou o DVD. A maiores, o acceso a internet completa a oferta de recursos audiovisuais.

Utilizarase a horta ecolóxica durante todo o curso. Estará aberta a participación para todo o alumnado do centro; aínda que está especialmente dirixida ao alumnado de 1º da ESO.

5.1. Procedemento para a avaliación inicial

Con vistas a obter información do nivel de coñecementos do alumnado en cada unha das materias de ESO impartidas polo departamento de Bioloxía e Xeoloxía, durante a primeira semana farase unha análise dos informes individualizados.

Nos primeiros días de clase, o profesorado realizará unha proba de avaliación inicial, que pode consistir nun cuestionario para ser cuberto polo alumnado. A súa finalidade é a de cuantificar de xeito aproximado os coñecementos que posúen de cursos anteriores.

Os informes individualizados, xunto ás probas de avaliación inicial, permitirán a detección das aprendizaxes imprescindibles non adquiridas e as competencias clave non desenvolvidas no curso anterior. En base a isto, poderemos tomar as decisións oportunas de actuación para a correcta formación do alumnado.

Durante todo o curso, se avaliará ó alumnado dunha forma continua, mediante diferentes procedementos que aseguren a consecución dunha avaliación formativa ó longo de todo o proceso de ensino-aprendizaxe. Non obstante, é imprescindible realizar tamén unha actividade de avaliación inicial que nos indique o nivel de aprendizaxe coa que debemos comezar cada unidade didáctica. Deste xeito, poderase introducir as modificacións necesarias na programación para axustar a aprendizaxe ás necesidades reais dos alumnos. As probas de avaliación inicial realizaranse ó inicio de cada bloque temático e tratarán de determinar os coñecementos sobre conceptos, procedementos e actitudes dos alumnos. Utilizaranse dous instrumentos de recollida de información:

- Cuestionarios escritos individuais.
- Posta en común de temas e preguntas.

5.2. Criterios de cualificación e recuperación

Pesos dos instrumentos de avaliación por UD:

Unidade didáctica	UD 1	UD 2	UD 3	UD 4	UD 5	Total
Peso UD/ Tipo Ins.	20	13	32	18	17	100
Proba escrita	25	25	25	25	25	25
Táboa de indicadores	75	75	75	75	75	75

Criterios de cualificación:

- a) 20% da nota corresponderá ás actividades por escrito realizadas na aula e no laboratorio. Valorarase a presenza/ausencia de contidos, presentación, grado de resolución acadado nas actividades e o adecuado cumprimento dos guións de actividades de laboratorio e complementarias. A presenza de faltas ortográficas suporán unha redución na cualificación (0,01 por cada falta ortográfica) ata un máximo de 1 punto neste apartado (0,3 puntos da nota final). Non se puntuarán os traballos presentados fóra de prazo.
- b) 25% da nota corresponderá ás probas escritas: Valorarase tanto o nivel de contidos como a correcta presentación, ortografía e expresión. A presenza de faltas ortográficas suporán unha redución na cualificación (0,01 por cada falta ortográfica) ata un máximo de 1 punto en cada proba escrita. A nota final obterase calculando a media das notas acadadas en cada proba escrita.
- c) 25% da nota corresponderá ás producións do alumnado realizadas en traballo cooperativo.
- d) 30% da nota corresponderá ao caderno de campo.

A nota da avaliación ordinaria de xuño calcularase facendo a media das notas obtidas en cada unha das avaliacións parciais, tomando a nota sen aproximar. No caso de que algún alumno/a tivese que realizar as probas de recuperación, para o cálculo da nota final prevalecerá a cualificación máis alta obtida. Entenderase que o alumno superou a materia se a cualificación final é de polo menos 5 puntos.

Cráterios de recuperación:

Procedemento de recuperación consistirá nunha serie de actividades de recuperación por avaliación e a corrección e reentrega da libreta de campo de ser necesario.

Se aínda así non se acadase a cualificación mínima de 5 puntos, o alumnado podería presentarse a unha proba escrita antes da avaliación final que contaría o 100% da nota.

5.3. Procedemento de seguimento, recuperación e avaliación das materias pendentes

Neste nivel non pode haber alumnado con materias pendentes, pois inician a etapa educativa.

6. Medidas de atención á diversidade

Co obxectivo de tratar de atender á diversidade normal da aula, os diferentes estilos de aprendizaxe, ritmos motivacións, intereses e situacións sociais e culturais de todo o alumnado, tilizaranse estratexias metodolóxicas promotoras da inclusión, da solidariedade, do traballo en equipo. Estas estratexias metodolóxicas baséanse fundamentalmente no traballo cooperativo., distribuíndo ao alumnado en pequenos equipos de traballo (4 alumnos/as por grupo), heteroxéneos, para axudarse e animarse mutuamente á hora de realizar os exercicios e as actividades propostas. Esperamos que o alumnado non só aprenda o que o profesorado lle ensina, senón que contribúa tamén a que aprendan os seus compañeiros e compañeiras do equipo, é dicir, espérase deles que aprendan a traballar en equipo. O alumnado consegue un dobre obxectivo se os demais tamén o conseguen, dándose unha interdependencia positiva).

O alumnado que, por diversos motivos, ten máis dificultades á hora de aprender ten moitas máis oportunidades de ser atendidos dunha forma máis axeitada nunha clase estruturada de forma cooperativa, pois o profesorado ten máis ocasións de atendelos e conta, ademais, coa axuda dos seus propios compañeiros e compañeiras. Por outra parte, o alumnado máis avantaxado, cando exerce de guía dos seus compañeiros/as, consolida plenamente os coñecementos xa adquiridos e mellora a organización dos mesmos e as habilidades de comunicación ao trasmitilos. Con esta maneira de estruturar a actividade na aula conseguimos a participación activa de todo o alumnado da aula, facilita a autonomía do alumnado, e como xa se comentou, fai máis factible atender a diversidade da aula.

O traballo cooperativo supón aprender ao noso alumnado a traballar en equipo, permitiéndolle desenvolver as competencias relacionadas coa comunicación e as habilidades sociais, a competencia persoal, social e de aprender a aprender e a competencia emprendedora, que dende outras formas de traballo na clase poden quedar desatendidas.

Para facer as actividades de forma cooperativa, distribúese ao alumnado en equipo heteroxéneos formados por catro membros con distinto grao de autonomía, de xeito que cada equipo está formado por un alumno/a moi autónomo/a, dous medianamente autónomos e un alumno/a menos autónomo. Para asegurarnos de que os catro membros do

grupo interactúan á hora de facer as actividades, o profesorado debe utilizar un procedemento, técnica ou estrutura colaborativa que obriga ou forza a resolver as actividades contando cos demais membros do equipo, conseguindo a participación equitativa de todos os membros do equipo.

7.1. Concreción dos elementos transversais

	UD 1	UD 2	UD 3	UD 4	UD 5
ET.1 - Educación ambiental. Adquirir experiencias e coñecementos que permitan ter unha comprensión maior dos problemas ambientais. Desenvolver capacidades para relacionarse co medio sen contribuír ó seu deterioro.	X		X	X	X
ET.2 - Educación para a saúde. Desenvolver hábitos básicos de saúde. Valorar o perigo do manexo de determinadas substancias.		X	X		
ET.3 - Educación sexual.			X		
ET.4 - Educación para o consumidor. Crear unha conciencia de consumidor responsable. Adquirir esquemas de decisión que consideren tódalas alternativas: individuais, sociais, medioambientais.	X		X	X	
ET.5 - Educación non sexista. Analizar criticamente a realidade e corrixir prexuízos sexistas e a súa manifestacións. Consolidar hábitos non discriminatorios.		X	X		
ET.6 - Educación para a convivencia. Respecto á autonomía dos demais. Presentar e utilizar o diálogo como forma de solucionar diferenzas.	X	X	X	X	X

7.2. Actividades complementarias

Actividade	Descrición	1º trim.	2º trim.	3º trim.
Saídas de campo no contorno do centro.	Saídas de campo á zona boscosa situada nas inmediacións do centro para observación, toma de datos e identificacións dos seres vivos máis representativos deste pequeno ecosistema.			
Visita río Tea	Visita bosque de ribeira do río Tea ao seu paso pola zona urbana de Pontearreas.			
Ruta á Serra do Suído	Pequena ruta pola Serra do Suído para visitar lugares de gran riqueza ecolóxica e etnográfica.			

8.1. Procedemento para avaliar o proceso do ensino e a practica docente cos seus indicadores de logro

Indicadores de logro
Os criterios de avaliación e os contidos están correctamente distribuídos nas unidades didácticas.
O peso porcentual de cada criterios de avaliación dentro das unidades didácticas está ben establecido.
Os cualificaciónson claros e coñecidos polo alumnado e permiten facer un seguimento do progreso dos alumnos/as.
Os contidos e actividades relacionáronse cos intereses do alumnado e construíse sobre os seus coñecementos previos.
As actividades propostas foron variadas na súa topoloxía e favoreceron a adquisición das competencias clave.
Utilizáronse recursos e materias variados.
Distribución do tempo na aula axeitado.
A actividade grupal cooperativa foi suficiente e significativa.
Realizouse unha avaliación inicial para axustar a programación á situación real de aprendizaxe.
Utilizouse de maneira sistemática distintos procedementos e instrumentos de avaliación.
O alumnado dispuxo de ferramentas de autocorrección, autoavaliación e coavaliación.
Proporcionado actividades e procedementos para recuperar os criterios de avaliación non superados do curso.
Os criterios de cualificación propostos foron axustados e rigorosos.
As familias foron adecuadamente informadas sobre o proceso de avaliación (criterios de cualificación, instrumentos,...)

Descrición:

A avaliación da práctica docente e o proceso de ensino realizarase cunha rúbrica que contén estes indicadores de logro cunha escala que marca o nivel acadado (Excelente, Ben, Regular, Mal).

8.2. Procedemento de seguimento, avaliación e propostas de mellora

Na reunión do departamento farase un seguimento do desenvolvemento da programación con periodicidade mensual, no que se recolle os seguintes aspectosw:

- Unidades didácticas impartidas, a unidade didáctica na que se está traballando,
- Bloque de contidos no que se traballa.
- Grao de cumprimento da programación e motivos, se procede, polos que non se está cumprindo coa programación.
- Instrumentos de avaliación empregados (nº de exames, escritos, test, traballos solicitados, etc.)
- Información e avaliación dos resultados acadados.
- Dificultades atopadas (clima na aula, ambiente de traballo, carencia de medios...)
- Propostas de mellora.

Analizado o desenvolvemento da programación, faranse as modificacións oportunas para solucionar aqueles problemas detectados nas aulas.

Ao final de curso recolleranse as propostas de mellora para o curso seguintes na memoria final do departamento, que servirán de base para a elaboración da programación do vindeiro curso.

9. Outros apartados